

NAPOLEON-ZADNJI MED VELIKIMI OSVAJALCI

Evropski monarhi-sovražniki revolucije

Francoska revolucija je imela v začetku mnogo občudovalcev in prijateljev po vsej Evropi, imela pa je tudi številne sovražnike. Največja nasprotnica je bila Velika Britanija, ki pa je bila istočasno tudi najbogatejša država v Evropi in je zato imela dovolj denarja za boj proti Franciji. Leta 1792 sta vojno s Francijo pričeli tudi Avstrija in Prusija, kmalu pa so bila v vojni z njo tudi vsa evropska kraljestva. Francoskim četam je uspelo ubraniti njihove meje, leta 1794 pa so sovražnike potisnili iz Francije in prestopili belgijsko mejo. Tedaj pa je v vrhu francoske republike prišlo do spremembe, odstranili so tedanje vodstvo, republika se je sicer ohranila, vendar sta bili država in oblast organizirani predvsem tako, da so imeli glavno besedo predvsem bogati (podjetniki, bankirji, trgovci...).

Revolucionarna vojska

Poveljniki in oficirji v francoski vojski so bili plemiči, vojaki pa deloma plačanci, ki so v vojski služili zaradi denarja. V vojni, ki je izbruhnila med Francijo in Avstrijo ter Prusijo se je pokazalo, da je taka vojska nesposobna za uspešen boj. Uspešnejša je postala šele, ko so voditelji revolucije nezanesljive generale in častnike zamenjali z mladimi oficirji, privrženci revolucije. Določili so tudi **splošno vojaško obveznost**.

Napoleon-Francoski cesar

Vojska, ki je takrat zrasla je uživala velik ugled. Oblast si je kmalu prisvojil eden njenih poveljnikov **Napoleon Bonaparte**. Med oficirji in vojaki je bil zelo priljubljen, predvsem zaradi velikih vojaških uspehov. Leta 1799 se je ob pomoči vojske postavil na čelo vlade, leta 1804 pa se je razglasil za cesarja. Toda Napoleonovo francosko cesarstvo se je razlikovalo od nemškega in vseh prejšnjih že po tem, da ni bilo delitve na stanove ampak je vladala **državljska enakost**. Večina je cesarstvo podpirala.

Napoleonovo osvajanje Evrope

Francoska vojska je z Napoleonom na čelu še naprej zmagovala in po letu 1800 osvojila velik del Evrope (od Španije do Rusije). V Nemčiji, Italiji, Španiji, Švici in na Poljskem so vladali Napoleonovi privrženci in se večinoma obnašali tako kot je želel on. V vojnah je razpadlo nemško cesarstvo, Habsburžani, pa so se oklicali za avstrijske cesarje. Francozi so zasedli tudi del slovenskega ozemlja, ki je bilo vključeno v Ilirske province. S francosko vojsko in osvajanji so se širila tudi francoska revolucionarna gesla in misli, vendar so se tamkajšnji prebivalci uprli, saj so jim nalagali večje davke in kršili njihove običaje. Manj zadovoljni so bili tudi Francozi sami-francoski vojaki so bili daleč in dolgo zdoma, njihove družine pa so samevale. Leta 1812 je Napoleonova vojska vkorakala v Moskvo, ki so jo Rusi tedaj že zapustili. V neprimernih razmerah so se zato morali Francozi umakniti, vendar so se domov vrnili le ostanki njihove mogočne vojske. Napoleon potem ni več mogel obnoviti vojaške moči, zato je odstopil in pobegnil na otok Elba. Umrl je leta 1821 kot izgnanec na otoku sv. Helene.